

Dosarul nr. 3r-318/23
2-22100641-01-3r-24112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, E. Palanciuc, I Dutca)

DECIZIE

14 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Telesistem TV”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Telesistem TV” împotriva Consiliului Audiovizualului, terț AO „WatchDog.MD”, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 13 iulie 2022 SRL „Telesistem TV” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Audiovizualului, terț AO „WatchDog.MD” privind anularea deciziei nr. 162 din 16 mai 2022 cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova”, urmare a petiției AO „WatchDog.MD” (f.d.4-8).

Prin hotărârea din 04 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Telesistem TV”.

Nefiind de acord cu hotărârea din 04 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la data de 17 mai 2023 SRL „Telesistem TV” a contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Telesistem TV”, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

La 16 noiembrie 2023 SRL „Telesistem TV” a declarat recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că la materialele dosarului nu este vreo confirmare care să ateste notificarea hotărârii motivate a primei instanțe, or, plicul cu corespondența a fost returnat cu mențiunea „nereclamat”. Susține că conform pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului. Astfel, consideră că este eronată concluzia instanței de apel că avizul nereclamat semnifică refuzul apelantului în recepționarea corespondenței.

De asemenea a indicat că comunicarea prin mijloacele electronice are prioritate dacă este adecvată obiectivului comunicării și acceptată de participanții la procedură. În acest sens, a indicat că cererea de apel nemotivată a fost depusă prin poșta electronică, adresa electronică fiind indicată în toate actele sale de procedură, însă hotărârea motivată i-a fost expediată prin poșta terestră.

Prin referința din 29 decembrie 2023 intimatul Consiliul Audiovizualului a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 08 noiembrie 2023. Prin urmare, recursul depus de SRL „Telesistem TV”, la data de 16 noiembrie 2023 este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Telesistem TV”, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, menționând următoarele.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii

motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost pronunțat la data de 04 mai 2023.

La data de 17 mai 2023 SRL „Telesistem TV”, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a depus apel împotriva hotărârii din 04 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 49).

La data de 01 august 2023 hotărârea motivată a primei instanțe a fost expediată prin poștă la adresa apelantului SRL „Telesistem TV” - mun. Chișinău, str. A. Șciusev, 76, of. 6 indicată în cererea de chemare în judecată, în cererea de apel nemotivată, precum și în cererea de recurs (f.d. 61).

Însă, apelantul SRL „Telesistem TV” nu a recepționat trimiterea poștală, aceasta fiind restituită oficiului poștal și ulterior instanței de apel cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 62).

Articolul 96 Cod administrativ prevede o astfel de modalitate de comunicare a actelor de procedură către participanți la procedura administrativă, nefiindu-i impusă instanței obligativitatea expedierii corespondenței prin poșta electronică. Or, adresa de aflare a oficiului fiind indicată în toate actele de procedură, precum și în cererea de apel nemotivată, prin urmare, adresantul dând acordul și neexcluzând o astfel de modalitate a comunicării.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Potrivit pct. 82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, în lipsa destinatarului, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Conform pct. 102 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații: 1) la expirarea termenelor de păstrare; 2) la cererea expeditorului; 3) destinatarul refuză să primească trimiterea; 4) destinatarul nu este la adresa indicată; 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; 6) adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștearsă sau ruptă; 7) destinatarul este decedat.

Punctul 101 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, prevede că trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora la oficiul poștal de destinație.

Instanța de recurs reține că în contextul în care notificarea a fost returnată instanței de apel, deoarece nu a fost reclamată, urmează a fi aplicate prevederile alin. (3) al art. 105 Cod administrativ, potrivit cărora înscrisul se consideră notificat odată cu atașarea înștiințării scrise.

Plicul cu avizul, prin care a fost expediată către SRL „Telesistem TV” copia hotărârii primei instanțe, la data de 24 august 2023 (f.d. 61-62) a fost restituit cu mențiunea „nereclamat”.

În speță, SRL „Telesistem TV” nu a recepționat trimiterea poștală și nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a ridica trimiterea poștală, deși i-a fost lăsat aviz de sosire pentru a se prezenta la oficiul poștal și a ridica trimiterea poștală. Astfel, hotărârea primei instanțe se consideră notificată apelantului. Or, este responsabilitatea destinatarului de a ridica de la oficiul poștal trimiterea poștală.

Însă, motivarea apelului nu a fost prezentată de către SRL „Telesistem TV”.

Instanța de recurs menționează că sunt relevante speței și prevederile art. 102 alin. (7) din Codul de procedură civilă, conform cărora citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal.

Instanța de recurs reține că SRL „Telesistem TV”, fiind conștientă că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume să prezinte motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Hotărârea motivată din 04 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost publicată pe pagina web a instanței de judecată la data de 31 iulie 2023. Respectiv, SRL „Telesistem TV” a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu hotărârea motivată de pe portalul instanțelor de judecată www.instante.justice.md, și să formuleze în termen apelul motivat. Or, termenul pentru prezentarea motivării apelului a început a curge de la data expirării termenului de păstrare a trimiterii poștale – 24 august 2023 și urma să expire la data de 23 septembrie 2023, însă având în vedere că aceasta a fost zi de sâmbătă ultima zi se consideră 25 septembrie 2023, zi de luni.

La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, apelantul nu a întreprins acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe din 04 mai 2023.

Colegiul menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență

derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În asemenea circumstanțe, având în vedere că apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, ce a generat omiterea termenului prescris de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, Completul Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Telesistem TV”.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de SRL „Telesistem TV”.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Telesistem TV” și se menține încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Telesistem TV” împotriva Consiliului

Audiovizualului, terț AO „WatchDog.MD”, cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă